

Befolkningsprognoser

Bybåndssamarbeidet 19.november 2020

Spådomskunst?

Neida – enkel matematikk!!!

Fødte-døde (fødselsoverskudd)

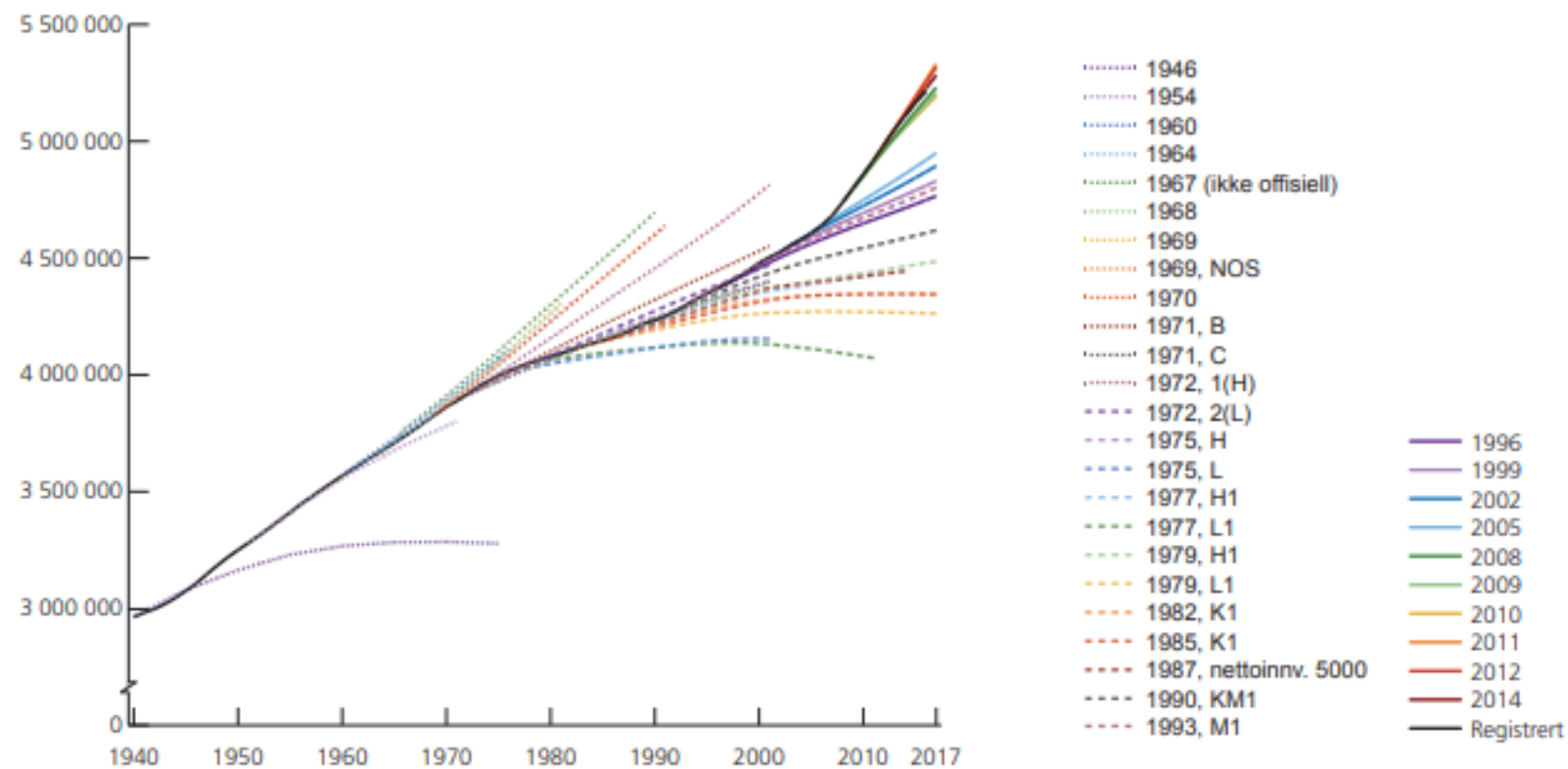
+ Innvandring – utvandring (nettoinnvandring)

+ innenlands innflytting – innenlands utflytting (netto innenlands flytting)

= befolkningsvekst (eller nedgang)

Det normale er likevel å bomme....

Figur 1. Registrert og framskrevet folkemengde i SSBs befolkningsframskrivinger siden 1946

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Hvorfor bommer man?

Det kan være mange årsaker

- Ukjente, nye mekanismer eller eksogene sjokk
 - Folk oppfører seg ikke slik modellen forutsetter at de gjør
 - Metodene man bruker
- Men ALLE prognoser er korrekte ut fra sine forutsetninger.

Flere veier til Rom

- Det finnes ikke en måte å gjøre prognoser på. Det er fordeler og ulemper med alle metoder. Det viktigste er at en prognose har forutsetninger som er enkle å kommunisere til brukerne (og at det er noenlunde rimelige forutsetninger, selvfølgelig)
- SSB gjør framskrivninger; Enkelt sagt forutsetter de at det som har skjedd de siste årene vil fortsette å skje (men innvandring modelleres).
 - De tar ingen hensyn til lokale forhold og planer (det vil være en umulig oppgave for dem å skjønnsmessig justere alle kommuner i Norge og samtidig holde seg innenfor rimelige rammer for Norges utvikling samlet sett.

Hva er nytt?

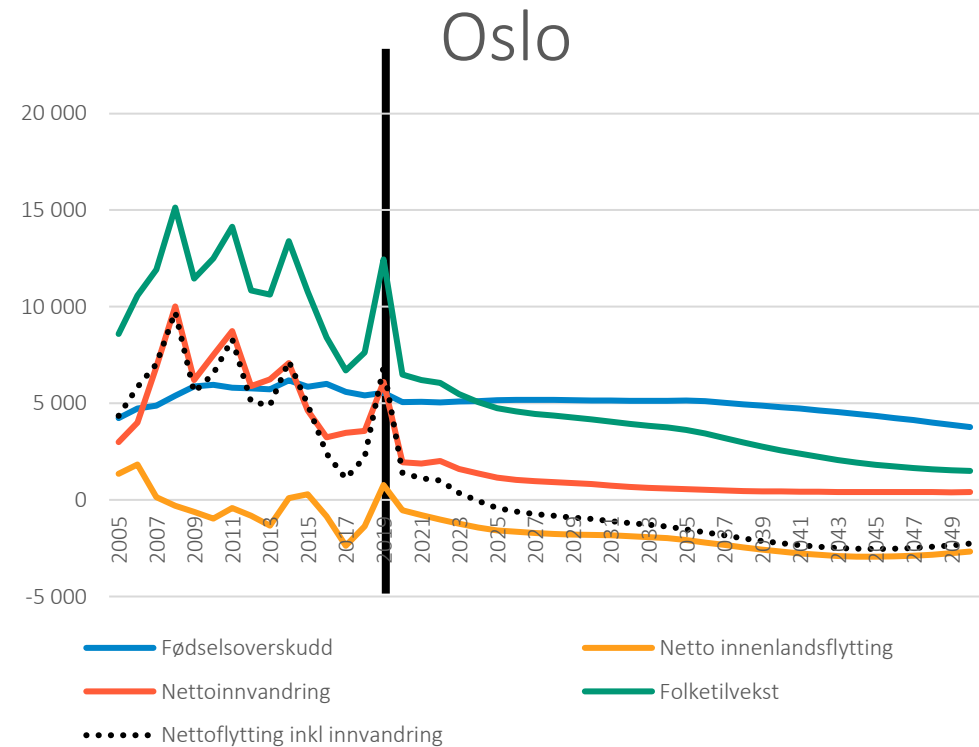
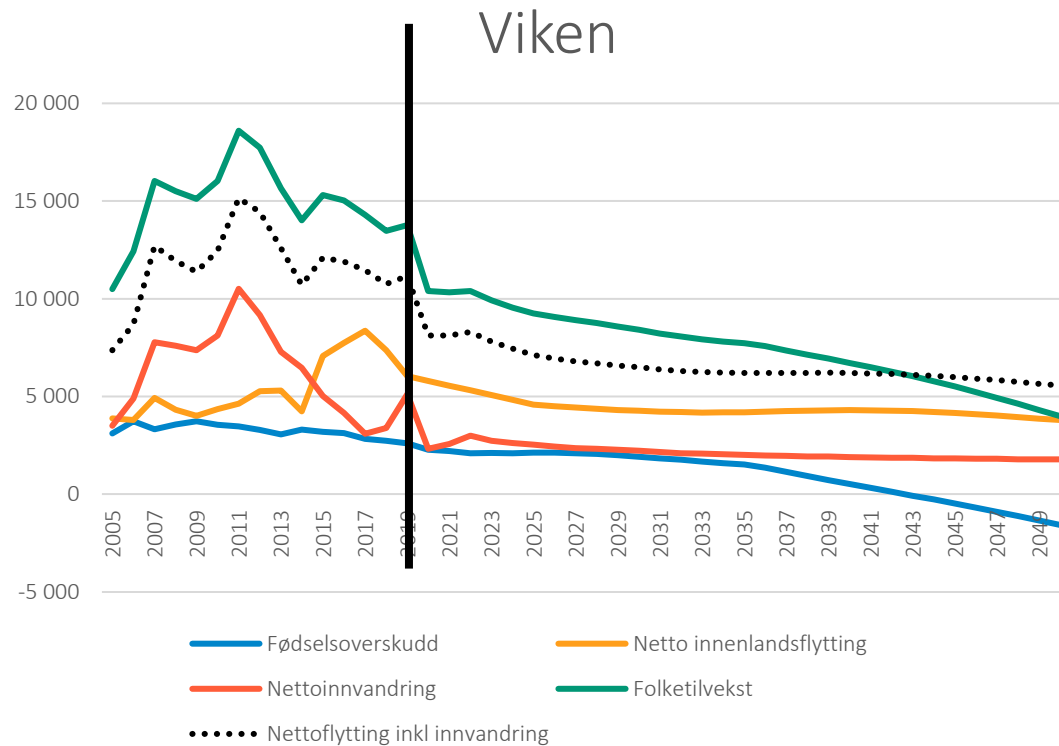
- Regionale og nasjonale framskrivinger håndteres separat fra 2020
 - To fagmiljøer mot tidligere ett fagmiljø gir mer oppmerksomhet til regionale framskrivinger
- Nye estimeringsmetoder i de regionale framskrivingene gjør at framskrivingene nå gjøres på kommunenivå (tidligere 108 prognoseregioner som deretter ble brutt ned på kommuner)
 - små kommuner må likevel bruke tall for større regioner
- Det publiseres tall på kommunenivå for fødsel, død, netto innenlands flytting og nettoinnvandring
 - Tidligere kun fødsel og død på fylkesnivå
- Framskrivningene har lengre tidshorisont (mulig på grunn av nye metoder). Siste framskrivingsår er nå 2050.

Framskrivningene er mye mer transparente og enklere å vurdere enn tidligere. Utviklingen i kommunene er bedre koblet til kommunens egne historiske tall

Hva med Korona?

- Fra de nasjonale framskrivingene ligger det inne et kraftig fall i innvandring i 2020 på grunn av Korona, og også litt lave tall for 2021. Deretter forutsetter framskrivingene «normalnivå». Med andre ord forutsetter framskrivingene at Korona ikke vil påvirke innvandring fra uti 2021 en gang
- Det er ikke tatt høyde for endringer i fruktbarhet, dødelighet eller innenlands flytting på grunn av Korona

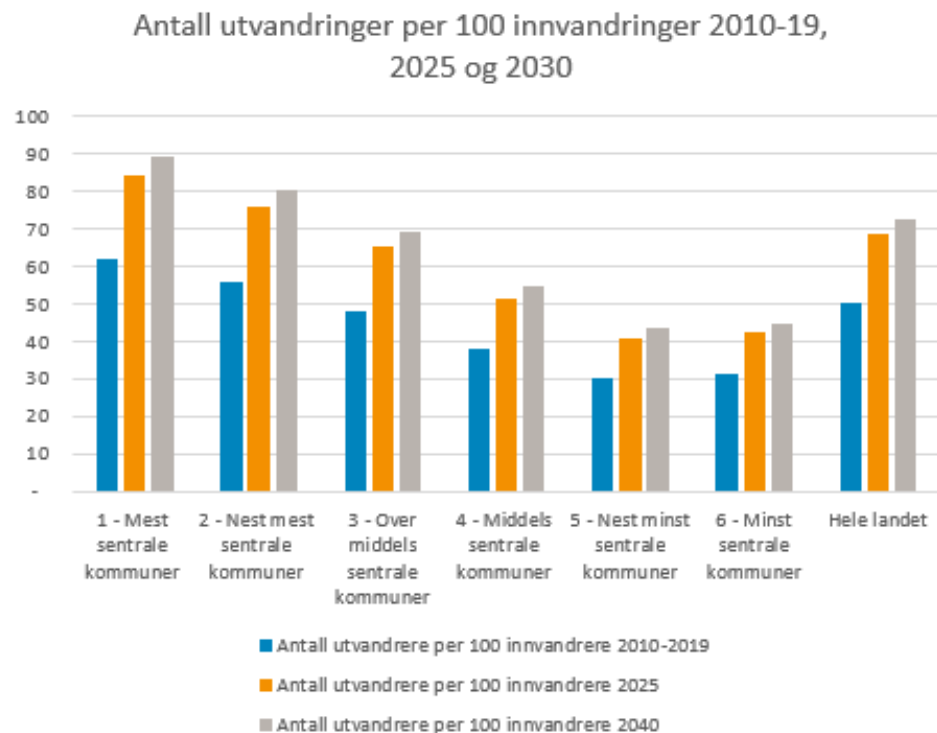
Hva sier tallene?

Hvordan ser det ut sånn mer detaljert?

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiZTM3NzllMjUtMTZiOC00OTM3LWI4NGQtMDg1YTVjODk3NGVmliwidCI6IjNkNTBkZGQ0LTAwYTEtNGFiNy05Nzg4LWRIY2YxNGE4NzI4ZiIsImMiOiJh9>

Derfor går det «galt» med Viken og Oslo-nettoinnvandring

- Mange store sentrale kommuner (nivå 1 og 2) gir lav nettoinnvandring pga høy utvandring

Det store skjeve bildet for nettoflytting inkl.innvandring

- Store/sentrale kommuner får «for høy» utvandring – og dermed «for lav» nettoflytting inkl.innvandring
- Mellomstore/mellomsentrale kommuner får en «rimelig» nettoflytting
- Små kommuner/mindre sentrale kommuner for en «for høy» innflytting - og dermed «for høy» nettoflytting inkl.innvandring
- Nettoflytting til Oslo og Viken lav, til Vestland og Trøndelag blir det ok og til Innlandet blir det for høyt